

Małgorzata Kowalczyk

Raciąż, gm. Tuchola, woj. bydgoskie

Informator Archeologiczny : badania 13, 182-183

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PUŁTUSK-Rynek
woj. ciechanowskie

Ciechanowskie Towarzystwo
Naukowe, Wojewódzki Konser-
wator Zabytków
w Ciechanowie

Badania prowadził mgr Włodzimierz Pela. Fi-
nansował WKZ w Ciechanowie. Drugi sezon
badań. Osadnictwo od XII/XIII do XVIII wieku.

W związku z budową ciągu kanalizacyjnego, przebiegającego pod
ulicą wzdłuż północno-wschodniej pierzei rynku /odcinek długości 400 m/
zaistniała konieczność stałego nadzoru archeologicznego podczas wybie-
rania ziemi pod kolektor.

Badania dostarczyły materiału do ustalenia układu przestrzennego
ryнку. Rozwój osadnictwa następował od strony północno-wschodniej /od
zamku/, tzn. od strony największej kulminacji wyspy i rozprzestrzeniał
się na tereny położone niżej. W pobliżu grodu funkcjonowała osada wcze-
snośredniowieczna. Obiekty mieszkalne /zagłębione w piasku pozostałości
czworobocznych półziemianek/ oraz jamy gospodarcze dochodzą do obecnej
ulicy Rybitew. Znalaziono fragmenty naczyń glinianych oraz inne przed-
mioty zabytkowe pozwalające datować osadę na koniec XII i początek XIII
wieku. Nad obiektami XIII-wiecznymi zalegają warstwy związane z mia-
stem średniowiecznym /XIV-XV wiek/. Na odcinku wykopu przy posesjach
nr 21 i 23 /od ulicy Rybitew do końca budynku Komendy MO/ odsłonięte
zostały relikty zabudowy drewnianej z tego okresu. Stanowią je piwnice
z szalowanymi deskami ścianami, obciosane grube belki - podwaliny
budynków, drewniane podłogi.

Natomiast od ulicy Rybitew w kierunku na dzwonnice odsłonięte zo-
stały warstwy kulturowe związane z funkcjonowaniem rynku średniowiecz-
nego i nowożytnego, kończące się na wysokości wylotu ulicy Czerwonej
Armii na rynek /dawniej Świętojańska/. Znalaziono między innymi resztki
bruku XVII-wiecznego. W dalszej części obecnego rynku występuje tylko
warstwa humusu wykazującego ślady użytkowania w charakterze ogrodów
lub pola.

W pobliżu gmachu sądu odsłonięte zostały fundamenty budynku pra-
wdopodobnie z XVI wieku. Na bruku wewnątrz budynku znalaziono monetę
-szeląg ryzki 1590-1599 Zygmunta III Wazy. Budynek ten nie jest zazna-
czony na żadnym ze znanych planów miasta.

Materiały po opracowaniu przekazane zostaną do Muzeum Okręgo-
wego w Ciechanowie i do Muzeum w Pułtusku /ekspozycja/.

Badania będą kontynuowane.

RACIĄŻ, gm. Tuchola
woj. bydgoskie

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii
w Łodzi

Badania prowadziła Pomorska Ekspedycja Archeologiczna. Sprawozdanie opracowała mgr Małgorzata Kowalczyk. Finansował Uniwersytet Łódzki oraz Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Jedenasty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne /XIII w. - stolica kasztelanii/.

Prace badawcze kontynuowano w północno-zachodniej części grodu oraz w północnej partii dziedzicą. Wykopy obejmowały część odsłoniętego poprzednio obiektu mieszkalnego nr V oraz fragment nasypu wału obronnego.

Warstwy wału, w tej części grodu, potwierdziły jego dwufazowość w postaci zarejestrowanych dwóch warstw pożarowych - z 1256 r. i przełomu XIII/XIV w. W warstwach tych zalegały zwęglone fragmenty konstrukcji drewnianych umocnień wału, które oblepiane były gliną. Zalegała ona grubą warstwą w postaci rumoszu w wewnętrznej części stoku wału.

W pobliżu fragmentu obiektu mieszkalnego, od strony dziedzicą, odkryto 3 jamy prawdopodobnie wędzarskie. Wewnątrz nich stwierdzono występowanie konstrukcji plecionkowej oblepionej gliną. Jamy zawierały kości rybie i zwierzęce.

Wśród odkrytych materiałów zabytkowych w warstwach obiektu mieszkalnego oraz nasypu wału znajdują się sierp żelazny, przęśliki, szydła, ośelki oraz liczne fragmenty kości zwierzęcych i ułamki ceramiki charakterystyczne dla III okresu wczesnego średniowiecza.

Prace będą kontynuowane.

RACIĄŻEK, gm. Nieszawa
woj. wrocławskie

patrz
późne średniowiecze

RADOM
Stanowisko 2

P. P. Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Łodzi

Badania prowadzi mgr Edward Cwiertak /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr Andrzeja Bartczaka. Finansowała Wojewódzka Dyrekcja Rozbudowy Miast i Osiedli Wiejskich w Radomiu. Drugi sezon badań. Wczesnośredniowieczna osada przy grodzie kasztelańskim /IX-XII w. /.

W latach 60-tych na stanowisku prowadzone były badania archeologiczne z ramienia IHKM PAN przez mgr Ewę Kierzkowską-Kalinowską.